

TONEEL
ROBERT DE DUIVEL

Tweede klas
1999-2000

tekst : Luc Cielen
muziek : Hadewijch Devillé

15
PERSONAGES

Robert de Duivel
Hertogin (moeder van Robert de Duivel)
Hertog (vader van Robert de Duivel)
Boer
Boerin
Smid (rover)
Knecht (rover)
Slager (rover)
Kluizenaar
Paus
Keizer
Maarschalk
Prinses
Hond
Hond

ROBERT DE DUIVEL

Scène 1: *zeer levendig en druk*

Robert Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert hier voorbij.
 Ik steek, ik sla, ik moord, ik brand,
 ik ben de schrik van heel het land!

Boer en boerin Robert de Duivel!
 Robert de Duivel!

Smid Ik werk en zwoeg de hele dag,
 ik wil dat dit veranderen mag.
 'k Wil rijk zijn, 't is me dat wel waard,
 want roven is toch meer mijn aard.

Robert Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert hier voorbij.
 Ik steek, ik sla, ik moord, ik brand,
 ik ben de schrik van heel het land!

Smid Robert, ik wil hier niet meer leven,
 ik wil me helemaal aan u geven.
 Ik ben een smid, een hele slechte,
 ik wil tezamen met jou gaan vechten.

Robert Als jij met mij op rooftocht gaat,
 blijf dan niet staan, maar wees paraat
 Loop naar de stal en pak je paard
 en neem je dolk en ook je zwaard!

Rovers Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert en de smid voorbij.
 Wij steken, slaan, wij moorden, branden,
 wij zijn de schrik van alle landen

Knecht Ik graaf, ik ploeg, ik spit, ik mest,
 ik doe toch altijd zo mijn best.
 Maar 'k ben dit leven grondig beu,
 ik vind dit helemaal niet sneu.

Rovers Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert en de smid voorbij.
 Wij steken, slaan, wij moorden, branden,
 wij zijn de schrik van alle landen.

Knecht Robert, ik wil hier niet meer leven,
 ik wil me helemaal aan u geven.
 Ik ben een knecht, een hele slechte,
 ik wil tezamen met u gaan vechten.

Robert Als jij met mij op rooftocht gaat,
 blijf dan niet staan, maar wees paraat.
 Loop naar de stal en pak je paard
 en neem je dolk en ook je zwaard!

Rovers Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert, smid en knecht voorbij.
 Wij steken, slaan, wij moorden, branden,
 wij zijn de schrik van alle landen

Slager Ik snij er de varkens en koeien in stukken.
 Soms snij ik mijn vingers, 'k moet veel te veel bukken!
 Ik werk keihard en nooit is 't gedaan.
 Ik wil d'er van af, ik wil hier vandaan!

Rovers Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert, smid en knecht voorbij.
 Wij steken, slaan, wij moorden, branden,
 wij zijn de schrik van alle landen.

Slager Robert, ik wil hier niet meer leven,
 ik wil me helemaal aan u geven.
 Ik ben een slager, een hele slechte,
 ik wil tezamen met u gaan vechten

Robert Als jij met mij op rooftocht gaat,
 blijf dan niet staan, maar wees paraat.
 Loop naar de stal en pak je paard
 en neem je dolk en ook je zwaard!

Rovers Opzij, opzij, opzij,
 laat Robert, smid, knecht, slager voorbij.
 Wij steken, slaan, wij moorden, branden,
 wij zijn de schrik van alle landen

Scène 2: traag, treurig, klagend. De antwoorden van Robert moeten wél klaar en duidelijk en krachtig zijn.

Boer O edele hertog, hoor eens hier,
uw zoon Robert, voor zijn plezier,
stak heel ons huis zo maar in brand
en roofde leeg mijn stal en land.

Boerin Hij stal de eieren uit het nest,
hij gooide mijn kinderen in de mest.
Hij trekt nu met een roversbend
door stad en land, is' t u bekend?

Hertog Ik weet, Robert is niet zo goed,
hij is een kind vol duivelsbloed.
Ik zal hem straffen, ik zal hem slaan,
ik zal hem zeggen: "Is 't nu gedaan?!"

Hertogin Mijn beste hertog zo boos gezind,
Robert dat is ons enig kind.
De duivel is in hem gevaren,
ik vraag je toch om hem te sparen.

Hertog Wat moet ik doen, wat moet gebeuren?
Hij doet maar voort met die malheuren!

Hertogin Je moet hem snel tot ridder slaan,
dan is dat roversleven gedaan.
Zijn leven zal dan beter zijn,
gedaan met al dat duivels venijn.

Hertog Ik laat hem roepen,
Robert, kom hier!

Robert Laat hem maar roepen,
'k verrek geen spier!

Hertog Robert kom hier!

Robert Toch zeker niet voor uw plezier?

Hertog Robert, ik roep u voor de derde keer,
kom bij je vader, en kniel hier neer.

Robert Van knielen doen mijn knieën zeer!

Hertogin Toe Robert, laat je toch niet smeken,
en wil uw vader niet tegenspreken.
Toe kom nu gauw, doe mij plezier
en kom naar mij, toe kom nu hier.

Robert Voor u blijf ik niet langer staan,
Voor u wil ik wél knielen gaan.

Hertogin Robert, verbeter toch je leven.
Laat de mensen niet langer beven.
Uw vader zal je tot ridder slaan,
dan zal het beter met je gaan.

Hertog In naam van God, de hoogste Heer,
kniel voor jouw va en moeder neer.

De hertog slaat Robert tot ridder

Met 't zwaard dat op je schouder lag
ontving jij, Robert, de ridderslag.

Robert Een ridder ben ik nu van aard
en voeren zal ik nu het zwaard.
Maar goed zijn is iets da'k niet kan,
ik ben daarvoor te duivels man.

Rovers
(allen) Opzij, opzij, opzij,
laat Robert hier voorbij.
Hij steekt, hij slaat, hij moordt, hij brandt,
hij is de schrik van heel het land!

Scène 3: Robert spreekt met krachtige stem, de kluizenaar spreekt traag en duidelijk. Na het gebed van Robert en de kluizenaar wordt het weer zeer druk als contrast met het eerste deel van deze derde scène. Het gevecht met de rovers uitbundig laten spelen. De tekst die volgt op het gevecht is weer ingetogen, maar vastberaden.

Robert Ik ben de schrik van heel het land,
ik roof en plunder, maak al van kant!
Mijn rovershol zit diep in 't bos,
mijn rovers feesten er op los!

Wie durft daar nog de weg op gaan?
Hoe durft die kerel het bestaan?!
Zijn leven is nu niks meer waard,
Ik rijg hem fluks al aan mijn zwaard!

Kluizenaar Ik hoor het wel, jij wilt mij doden,
jij luistert niet naar Gods geboden.

Robert Beef en sidder,
ik ben een ridder!
Je gaat er aan!
Ik ga je slaan!

Kluizenaar Wacht nog even, edele heer,
dan kniel ik heel deemoedig neer.
Ik zal voor jou een gebedje zeggen,
daarna mag jij mij nederleggen.

Robert Jij beeft niet en jij hebt geen schrik?

Kluizenaar Waarom ook zou ik, als God 't beschikt!

Robert Dat is voorwaar de eerste keer.
Pas op! Ik steek u hier ter plaatse neer.

Kluizenaar Doe wat jij toch niet laten kan,
ik ben een heel godvruchtig man.
God zal altijd mij beschermen,
Hij zal zich over jou ontfermen.

Robert Uw taal versta ik niet zo goed,
'k versta alleen de taal van 't bloed.
Waarom zou God jou wel beschermen,
en zich dan over mij ontfermen?

Kluisenaar Jij bent een zeer voortvarend man
die slechts met duivels leven kan.
Maar wees eens stil en denk eens even,
hoe kan je zo toch verder leven?

Robert Zeg mij snel, wat moet ik doen?

Kluisenaar Kniel naast me neer tot deze noen.
Leg neer je zwaard en vouw je handen
Zo zal je snel bij God belanden.

Robert en de kluisenaar bidden

Robert Je hebt gelijk, ik laat je gaan
Mijn roversleven is gedaan!

Rovers Daar komt Robert de Duivel weer,
we feesten met hem, keer op keer.
Geef hem de beker, schenk de wijn,
want hij moet met ons vrolijk zijn.

Robert Gaat weg, gaat weg, stopt dat plezier
en gaat met mij nu weg van hier!
We gaan weer goed zijn, braaf en lief,
we leven niet meer als rover en dief!

Rovers Dat willen wij toch nog wel eens zien.
Ben jij niet goed, of ziek misschien?
Wij blijven in ons rovershol
en smullen onze pensen vol !

Robert D'er uit, zeg ik, en opgekrast.
Of je krijgt met mij nog last!

Rovers Wij blijven hier!
Voor ons plezier!

Robert Past dan maar op voor uwe kop,
Want 'k sla d'er met mijn zwaard al op!

Gevecht met de rovers

Om boete te doen zal ik nu gaan
de lange weg naar Rome,
Al ken ik hem niet, al weet ik het niet,
ik zal er toch wel komen.

Scène 4: *sereen*

Paus
Glorie zij de vader, de zoon, de heilige Geest,
eer aan Jezus Christus, die op aarde is geweest.
Laat ons samen bidden en knielen wij nu neer
Zo loven wij tezamen, de goede God, de Heer

Robert
O Heilige Vader, paus van Rome,
ik ben te voet naar u gekomen
Ik was tot nu een grote boef,
maar daarom ben ik nu zo droef.
Ik wil mijn leven beter maken,
hoe moet ik daar toch toe geraken?

Paus
Ik zal 't je zeggen, dus luister goed,
het zal je helpen, als je 't doet.
Zie je die hoge bergen daar?
Daar woont een vrome kluizenaar.
Hij is een grote vriend van God,
doet alles naar zijn hoogst gebod.
Hij zal u vriendelijk ontvangen
en luisteren naar uw groot verlangen.
Doe alles wat hij jou dan zegt,
zo word jij goed, zijt niet meer slecht.

Robert
Ik wil terstond gaan op die wegen,
maar geef me eerst uw heilige zegen.

Paus
Die geef ik jou in Godes naam,
maar vouw dan eerst je handen saam.

Ik zegen deze arme man, hij is een grote zondaar.

De paus zegent Robert

'k Beveel hem nu weer op te staan:
Ga nu maar naar de kluizenaar.

Robert
Ik zoek nu overal de weg,
ik zie hier niks dan rotsen,
en ruwe bomen in de heg,
met takken dik als knotsen.

Maar zie, mijn hart loopt helemaal vol,
is dat daar ginds geen kluis of hol?
Ik loop erheen, ik ga daar stoppen,
maar ik zie geen deur om op te kloppen.

Kluisenaar Dat is niet nodig, beste vriend,
ik weet toch alles, ben Godes kind.
Ik wist dat jij vandaag zou komen,
ik zag je vannacht al in mijn dromen.
Ook weet ik wat jij zeggen gaat,
nog voordat jij iets zegt of praat.

Robert Wat moet ik doen om goed te zijn?
Hoe schud ik van mij af 't venijn?

Kluisenaar Als jij wilt stoppen met roven en moorden,
Luister dan goed nu naar mijn woorden:
Wat God je vraagt is niet gezond:
Jij moet gaan leven als een hond.
Je wordt door iedereen verlaten
en 't hele jaar mag jij niet praten.
Je neemt van niemand eten aan,
maar rooft het bij de honden vandaan.
Zeg nu nog even jouw gedacht,
en dan maar zwijgen, dag en nacht.

Robert Ik luister naar uw heilig woord,
Vanaf nu zwijg ik als vermoord.

Kluisenaar Zo ga nu heen, jij grote zondaar,
Ik zie je terug al over een jaar.

Scène 5: levendig.

Robert doet zijn ridderpak uit en trekt een versleten kleding aan. Hij neemt een stok en gaat weg. De keizer komt op. Twee honden dartelen rond hem en spelen. Af en toe gooit de keizer een brokje naar de honden die erom rennen en om ter snelst pakken en opeten.

Robert komt erbij.

Als de keizer nog een brokje gooit, werpt hij zich tussen de honden en vecht met hen om het eten te pakken te krijgen.

Keizer Moet je toch die man eens zien,
Is die zot of dwaas misschien?
‘t Lijkt me wel een goed idee,
en ik stel hem daarmee nog tevree,
door hem bij ons aan ‘t hof te laten,

Prinses Ach, die arme is verlaten,
hij mag hier wonen in ’t paleis,
ik zal zorgen voor zijn spijs.
Kom, mijn arme man, kom hier,
neem die bout, voor je plezier,
Laat het je toch lekker smaken.

Keizer Zo zal hij gezond geraken.
Neem het aan, toe tast maar toe,
en stop met al dat raar gedoe.

Maar zie, hij neemt het niet eens aan,
Ach man, loop dan maar naar de maan.
Geef de bout maar aan de honden!

Prinses Zie daar heeft hij ‘t nu gevonden.
Hij knauwt en grabbelt,
hij snauwt en knabbelt,
dat is geen mens, dat is een beest.
Dat is pas leutig voor een feest!

Keizer Als jij dat leuk vindt, luister hier,
dan mag hij blijven voor jouw plezier.

Prinses Zie, hij heeft het opgegeten,
zo te zien is hij tevreden.
Hij gaat nu liggen bij de honden,
hij heeft hier al zijn plek gevonden.

Scène 6: *groot contrast tussen goed en kwaad.*

De prinses zingt een vrolijk lied. Dan komt de maarschalk.

Maarschalk Mijn lief prinsesje, mooi en fijn
Wil jij toch snel mijn bruidje zijn ?

Prinses Ik denk, mijn vader vindt 't niet goed,
Hij wil een man van koninklijk bloed.

Maarschalk Ik ben toch haast zo machtig,
ik ben toch haast zo rijk.
Dat is toch even prachtig
als een koning met een rijk ?

Prinses Mijn vaders innigste wens
is voor mij een mooie prins.

Maarschalk Maar wil jij met mij trouwen,
dan zal ik van je houwen.
Ik zal je eeuwig trouw beloven,
ik wil je zelfs daarvoor roven.
We vluchten weg, zo hand in hand
en zoeken een nieuw vaderland.

Prinses Ga weg, jij boze slechterik,
ik heb van jou te grote schrik.

De prinses loopt weg.

Maarschalk Daarvoor zal jij nog wel eens boeten,
Prinsesje met jouw loeten!
Een oorlog laat ik los in 't land,
zo krijg ik toch nog wel jouw hand!

Allen Robert, Robert, fluks opgestaan,
jij moet nu snel ten oorlog gaan.

Robert trekt een ridderpak aan en gaat weg. Hij komt terug, trekt zijn ridderpak uit, en gaat weer bij de honden liggen.

Keizer Daar kwam een ridder uit het bos,
en sloeg fluks op de vijand los,
totdat de vijand was verslagen,
zoals wij allen dat toch zagen.
Maar is er iemand die het weet,
hoe toch deze ridder heet?

Allen Dat weten wij niet, dat weten wij niet,
Dat weten wij geen van allen niet.

Iedereen gaat weg, behalve de maarschalk

Maarschalk Opnieuw zal ik ten oorlog gaan,
want die prinses, die moet eraan!

Allen Robert, Robert, fluks opgestaan,
jij moet nu weer ten oorlog gaan.

Robert trekt een ridderpak aan en gaat weg. Hij komt terug, trekt zijn ridderpak uit, en gaat weer bij de honden liggen.

Keizer Daar kwam die ridder weer uit 't bos,
en sloeg fluks op de vijand los,
totdat de vijand was verslagen,
zoals wij allen dat toch zagen.
Maar is er iemand die het weet,
hoe toch deze ridder heet?

Allen Dat weten wij niet, dat weten wij niet,
Dat weten wij geen van allen niet.

Iedereen gaat weg, behalve de maarschalk

Maarschalk Een derde oorlog zal er kommen,
want die prinses wil ik, verdomme.

Allen Robert, Robert, fluks opgestaan,
jij moet nu weer ten oorlog gaan.

Robert trekt een ridderpak aan en gaat weg. Hij komt terug, trekt zijn ridderpak uit, en gaat weer bij de honden liggen.

Keizer Daar kwam die ridder weer uit 't bos,
en sloeg fluks op de vijand los,
totdat de vijand was verslagen,
zoals wij allen dat toch zagen.
Maar is er iemand die het weet,
hoe toch deze ridder heet?

Allen Dat weten wij niet, dat weten wij niet,
Dat weten wij geen van allen niet.

Prinses Ik weet het toch maar al te goed,
ik ken de man die wonderen doet.
Het is de man in 't hondenhok,
die driemaal ook ten oorlog trok.
Kijk hier zijn ridderpak en zwaard,
hij heeft het in 't geheim bewaard.

Kluisenaar Robert, uw jaar is nu wel om,
Je bent geslaagd, spreek nu weerom!

Paus God heeft dit wonder zo verricht,
nu leef je weer in Godes licht.
De duivel is uit jou gevaren;
nu moge God je steeds bewaren.

Keizer Het lijkt een wonder wat hier geschiedt,
begrijpen doe ik het nog niet.
Maar 'k weet één ding en dat is zeker:
Robert die wordt hiervan weer beter.

 Jij krijgt mijn dochter nu tot vrouw,
en ook het land is nu voor jou.
Want jij, Robert, bent toch veel wijzer,
dan de allerhoogste keizer.

Robert Dat is zo waar wat je daar zegt,
nu ben ik goed, ben niet meer slecht.
Ik zal je dochter heel snel trouwen,
ze zal het zich wel nooit berouwen.
Maar al word ik keizer met grote faam,
Robert de Duivel blijft mijn naam.

Muziek

opening:

Dauken:
ymbaal:

Handwritten musical notation for drums and timpani. The drum part (Dauken) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of eighth and sixteenth notes. The timpani part (ymbaal) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of quarter notes.

Sl + klokk.
angel:

Handwritten musical notation for snare and bells and horn. The snare and bells part (Sl + klokk.) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of eighth and sixteenth notes. The horn part (angel) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of quarter notes.

tutti
angel
ymbaal

Handwritten musical notation for woodwinds, horn, and timpani. The woodwinds part (tutti) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of eighth and sixteenth notes. The horn part (angel) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of quarter notes. The timpani part (ymbaal) is written on a single staff with a common time signature (C) and features a series of quarter notes.

Rovers af → Hertog en Hertogin op.

blij
metel.

Robert en kluisenaar bidden samen.

met blij
blijft klinken tot...

met klokk.

Robert gaat naar Rome

vial bouddon

Handwritten musical score for 'vial bouddon'. It consists of three systems of staves. The first system has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second system has a bass clef and a key signature of one sharp. The third system has a grand staff (treble and bass clefs) and a key signature of one sharp. The music includes various note values, rests, and repeat signs. There are some handwritten annotations like 'd/d' and '12.'.

Robert doet een ridderpek uit → roept zich bij de handen

altijd doorgaan

xy1

Handwritten musical score for 'altijd doorgaan'. It consists of two systems of staves. The first system has a treble clef and a key signature of one sharp. The second system has a bass clef and a key signature of one sharp. The music includes various note values, rests, and repeat signs. There are some handwritten annotations like 'xy1'.

bij de herh. speelt klakt mee de melodie, metalofoon speelt: ede stem:

met.

Handwritten musical score for 'met.'. It consists of one system of staves with a grand staff (treble and bass clefs) and a key signature of one sharp. The music includes various note values, rests, and repeat signs.